

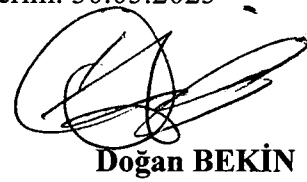

29025

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 30.05.2025

Doğan BEKİN

İstanbul Milletvekili

Muş ili, Türkiye'de tarımsal üretim potansiyeli yüksek olan iller arasında yer almaktadır. Muş Ovası, Yaklaşık 3 milyon 570 bin dekar tarım arazisi ile Türkiye'nin üçüncü ekilebilir alanına sahiptir. Ancak son yıllarda uygulanan tarım politikaları ve ekonomik sorunlar, Muş Ovasında ekili alan miktarının her geçen yıl azalmakta olduğunu ve üretimin hızla düştüğünü göstermektedir. Bilindiği üzere Muş ili, küçükbaş ve büyükbaş hayvan varlığı bakımından da önemli bir yere sahiptir. Muş ilinde hem mera hayvancılığı hem de ahır hayvancılığı yaygın bir şekilde yapılmaktadır. Ancak ilin sahip olduğu mera alanları ve yaylaların varlığına bakıldığında, doğal hayvancılık potansiyelinin de istenilen noktada olmadığı çok açık görülmektedir. Son yıllarda Muş Ovasında bitkisel üretimde yaşanan hızlı düşüş, maalesef hayvancılık faaliyetlerinde de azalışa hatta hayvancılık faaliyetinin bölgede terk edilmesine neden olmaktadır. Türkiye'nin kaba yem ihtiyacının büyük bir kısmını karşılayabilecek potansiyele sahip olan bölgenin ülke ekonomisine sağlayabileceği katkı ortadadır. Ancak Türkiye'nin kaba yem deposu olacakken her geçen gün üretim azalmakta, azalan üretim karşısında tarımsal faaliyetlerden vazgeçilmektedir. Bunun sonucunda köylerden şehirlere, şehirlerden de metropollere göçler başlamaktadır. Muş ilinde de küçükbaş hayvancılık ile uğraşanların yaş ortalamasının 55'in üzerine çıktığı, gençlerin kırsalda kalmadığı ve bu nedenle çoban bulmakta ciddi sıkıntılar yaşadığını zaman zaman gündeme gelmektedir. Muş ilinde

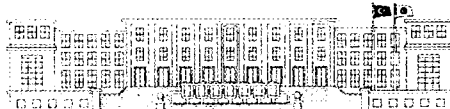

29025

tarım ve hayvancılıktan elde edilen ürünlerin pazarlanmasında da önemli sorunlar ile karşı karşıya kalınmaktadır. Her yıl devlet tarafından çiftçilere aktarılan destekleme ödemeleri, Bakanlık tarafından önemli bir kaynak olarak gösterilse de çiftçilerimizin sahada yaşadıkları gerçekler örtüşmemekte ve çiftçilerimize önemli bir kaynak oluşturmamaktadır. Gerekli tedbirler alınmaz ise diğer illerimizde olduğu gibi Muş İlimizde de girdi maliyetlerinin yüksekliği, ürünlerin gerçek değerinin çok altında değer bulması ve devlet desteklerinin yetersizliği nedeniyle çiftçilerimiz tarım ve hayvancılıktan diğer bir deyişle üretimden kopacakları çok açıktır.

Bu bağlamda;

- 1- Muş İlinde tarım ve hayvancılıkla uğraşan küçük ve orta ölçekli üreticilerin yaşadığı sorunların tespitine ve bu sorunların çözümüne yönelik Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma var mıdır? Varsa nelerdir?
- 2- Son on yıl içerisinde Muş ilinde tarım ve hayvancılıkla uğraşan çiftçi sayısı ile ekilen/biçilen arazi sayısında bir değişim yaşanmış mıdır? Son on yıllık dönemde tarımsal faaliyetleri sürdürmeyi bırakan çiftçi sayısı kaçtır?
- 3- Son on yıl içerisinde Muş iline Bakanlığınızca verilen tarımsal destek kalemleri nelerdir? Bu desteklerin yıllara göre dağılımı ve toplam tutarı ne kadardır? 2025 yılında Muş ili için öngörülen tarımsal destekleme tutarı ne kadardır?
- 4- Tarımsal üretimde önemli bir yer tutan mazot, gübre, yem, tohum, ilaç gibi temel girdilerde yaşanan fiyat artışlarına karşı üreticilere yönelik yeni bir destekleme planı var mıdır? Varsa bu desteklerin kapsamı ve tutarı nedir?
- 5- Muş ilinde kuraklıkla mücadele ve sulama altyapısının güçlendirilmesi amacıyla devam eden veya planlanan projeler nelerdir? Hangi ilçeleri ve köyleri kapsamaktadır?
- 6- Küçükbaş hayvan sayısı bakımından Türkiye'nin ilk sıralarında yer alan Muş İlinde meraların kullanımına yönelik Bakanlığınızın izlediği politika nedir? Hayvancılıkla uğraşan üreticilerin meralara erişimini kolaylaştırmaya yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 7- Muş ili genelinde Bakanlığınıza bağlı birimlerde görev yapan Veteriner Hekim ve Veteriner Sağlık Teknikeri/Teknisyeni sayısı kaçtır? İl genelinde görev yapan Veteriner Hekim ve

29025

Veteriner Sağlık Teknikeri/Teknisyeni sayısı yeterli midir? teknik personel eksikliği var ise bu durumu gidermek için herhangi bir çalışmanız var mıdır?

8- Hayvan hastalıkları ile mücadele kapsamında sahada son 5 yılda yürütülen veterinerlik hizmetleri nelerdir? Bu dönemde hayvan hastalıkları nedeniyle yaşanan hayvan ölümlerine ilişkin elinizde veri var mıdır?

9- Şap, Brusella, Kuduz gibi vakalar nedeniyle Muş ili genelinde karantina uygulanan yerler var mıdır? Var ise bu bölgelerdeki üreticilerin mağdur olmaması adına ne gibi önlemler alınmıştır?

10- “Genç Çiftçi Projesi” gibi kapsamlı projelerin yeniden devreye alınmasına yönelik Bakanlığınızın çalışması var mıdır?

11- Üreticilerin ürünlerini doğrudan pazara ulaştırabilmesi ve araçların etkisini azaltabilmesi için Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar var mıdır? Varsa bu çalışmaların kapsamı nedir?

12- Muş ilinde üreticilerin bankalara ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borç miktarı ne kadardır? Borçlarını ödeyemeyen üreticilere yönelik herhangi bir yapılandırma, faiz indirimi ya da erteleme yönelik çalışmanız var mıdır?

